

BAJA ÉS VIDÉKE

Előfizetési ár egész évre 6 K Félévre 3 K

Nyilttér sora 30 fillér.

Társadalmi hetilap.

Szerkesztő Rothschild Zsigmond.

Egyes szám ára 4 fillér. (2 krajcár).

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomd Csernicsek Imre, Palánka.

Apró kártevők.

Rengeteg az a kár, amit némely rovar a mezőgazdaságnak, kertészetnek, erdészetnek, szőlőművelésnek okoz.

A fillokszera csapás ugyan szűnőben van már, a bortermelő államok nagy részét végig pusztította s több ezer millióra menő kárt okozott és ezer meg ezer szőlőmivelőt koldusbotra juttatott.

A sáskák pusztítása azonban még több kárt tesz, habár nem Európában is. Ezek a repülő, telhetetlen falánk-ságú rovarok, hozzávetőleges számítás szerint évenként az egész világon 240 millió korona értékű gabonát és egyéb mezei terményeket pusztítanak el és több mint hét millió hold termőföldet hasznavehetetlenné tesznek.

Angliában minden ember 200 K büntetés terhe alatt köteles a coloradó bogár feltünését a legközelebbi földmívelési hatóságnak bejelenteni. Ezen szigorú rendszabály azért szükséges, mivel a coloradó bogár a burgonya plántákat pusztítja. A veszedelmes bogár Amerikában 1400 millió K értékű burgonyát tett tönkre, anélkül, hogy a termelőket földjeiket megvédehették volna; s bár a coloradó bogár ellen folytatott harc óriási összegekbe került, kielégítő sikert még sem mutathat föl.

Ha a különben csinos külsejű rovarnak csak néhány példánya is eljutna lthonba, roppant szaporosága miatt néhány év alatt valamennyi burgonya föld elpusztulna, minek iszonyu éhínség lenne a vége. Az amerikai Egyesült államok egy évi burgonyatermésének harmadrészét rendszeren a coloradó bogár pusztítja el.

Az olaj légy az olasz olajfa-telepeket pusztítja. Olaszország évenként 100 millió korona értékű finom olajat termel. Az olaj légy tehát Olaszországra nézve nagy csapásnak mondható. A mult évben az olaj légy pusztítása a termelőknek havonként majdnem másfél millió koronájukba került, anélkül, hogy annak kiirtása teljesen sikerült volna.

A cukor-répat pusztító rovarok évenként 84 millió K értékű répatermést pusztítanak el, ezen összeg fele részével felérő kárt okoz a fahangya is, mely a legszebb fenyo- és lucfa-er-

dőket pusztítja.

Ezelőtt néhány évvel amerikai földbirtokosok és bérlők, kiknek buzaterméseiben apró madarak roppant károkat okoztak, madárirító társulatokat alakítottak és a megölt madarakért elég magas díjakat fizettek, amde nem sokára kitünt, hogy nagyban tévedtek. Ugyanis a gabona-moly melynek elterjedését a madarak nagyon akadályozták, rendkívül felszaporodván, iszonyuan kezdett pusztítani. Egy két év alatt száz meg száz jómódu bérlő tönkre ment. Ismét rovarpusztító madarakat kellett az országba hozni, mire a baj lassanként csökkent. A gabona moly, amerikai bérlőknek legalább 200 millió K kárt okozott.

Hogy a különféle rovarok nálunk is mily rengeteg károkat tesznek, gazdáink evről-évre sajnos tapasztalják.

HIREK.

Művészi képkiallítás Palánkán. Városunk nagy szülőltje, E i s e n h u t F e r e n c z festőművész egy nagyobb képcsoportgyűjteménye karácsonkor (f. é. december 25. 26. és 27. napjain d. e. 9—12-ig és d. u. 1-3 óráig) a palánkai polgári iskola dísztermében első napon 60 fillér, második napon 40 fillér és harmadik napon 20 fillér belépti díj mellett (12 éven aluli gyermekek fél belepti díjat fizetnek) ki fog állítani. Palánka és vidékének ez lesz első képkiallítása, a melyen művészi képek nyerne bemutatást. A kiállításnak tisztajövedelmét a nagy mester özvegye jótékony célra szánta. A kiállítás szerepelti fognak következő festmények: Kaukázusi népiünnepély, mely annak idején a müncheni kiállítás óriási feltűnést keltett, — Abrándozás, a halhatatlan művész utolsó műve, — a hadisarcz, — a művészek arcképe, — cserkeszfalu, — Nándorfehérvár ostroma, — az ezredéves hődólati díszfelvonulásnak óriási vázlat festménye, a mely egymaga mint valóságos művészi esemény itt is, a világhírű festőművészek szülőföldjén nagy szenzációt fog kelteni, — a rabnő visszahódítása, — Hungária, stb. Reméljük, hogy Palánka és vidékének intelligens és műértő közönsége örömmel ragadja meg ezen ritka alkalmat, hogy megismerje a nagy mester remek festészetét és része legyen igazi művészeti élvezetben. Tekintettel arra, hogy hason kiállítás aligha lehet még egyszer alkalmunk Palánkán láthatni egy a helybeli, mint a szomszédos községek tanító karának ajánlók, hogy a képkiallítás megtekintésére rendezzenk növendékeikkel csoportos kirándulást Palánkára, hogy így az ifjuságnak is módjában legyen igaz mesterműveket megszemlélhetni. Ez alkalommal az ifjuság

megtekinthetné a polgári iskola muzeumát, plüszikai tantermét és szerelvényeit is. A nagymester özvegyét a képeknek a kiállítás céljaira való szives átengedéseért minden esetre hála és elismerés illeti meg.

Gazdátlan nyeremények. A legutóbb kiadott hivatalos kimutatás szerint a Jószívsorsjegyeknél több mint 32.000 olyan nyeremény van, amelyért még nem jelentkeztek, nyilván azért, mert e sorsjegyek tulajdonosai nem tudják, hogy sorsjegyük ki van huzva, így van ez a többi sorsjegyeknél is és mivel ezek a nyeremények bizonyos idő mulva elővölnek mondhatni, hogy sok millióra menő vagyon pusztul el azért, mert a sorsjegybirtokosok nem elég gondosok és nem járhatnak megbízható sorsolási lapot. Ennekövegye akinek sorsjegyei és más értékpapirjai vannak, az ne mulassza el, hogy előfizessen a Pénzügyi Hirlapra, amelynek sorsolási mellékletjét, a Pénzügyi Utmutatót a magy. kir. belügyminiszter mint teljesen megbízható szakközlényt, — a magy. kir. pénzügyminiszter pedig mint szakértelemmel és pontosan szerkesztett közlönnyt hivatalosan ajánlott. A lap előfizetői a januári számmal ingyen kapják a Pénzügyi és Tőzsdei Evkönyvet, amely értékpapírbirtokosokra fontos tudnivalókon kívül tartalmazza a kezdettől fogva kihuzott, de kifizetés végett még be nem mutatott összes sorsjegyek és más értékpapírok jegyzékét, úgy hogy abból mindenki maga is meggyőződhetik, hogy vajjon sorsjegye ki van-e már huzva, vagy nem. A Pénzügyi Hirlap előfizetési ára esztendőre az összes mellékletekkel együtt 8 korona, mely összeg legcélszerűbben postautalványnyal küldendő be a kiadóhivatalba: VII, Rákóczi-ut 44 szám alá.

A belügyminiszter és a hajósok gróf Andrásy Gyula belügyminiszter a palánkai hajós gyermekotthon fenntartási céljaira évi egyezer korona segélyt engedélyezett. A kereskedelmi miniszter, akinek hatásköréhez, a közlekedésügyek révén, a magyar hajósok pártolásra és fölsegítésre mindenképp rászorul és nem kevésbé érdemes társadalm tartozik, ugyanis a földmívelésügyi miniszter, akihez a vízutakat és folyam-szahályozások révén, ugyancsak közelállók a magyar hajósok, végül, akit elsősorban kellett volna aposztrofálnunk, a magyar közoktatásügyi miniszter: fokozott módon és sürgősen kell, hogy támogassák elsősorban a palánkai gyermek-otthont a rendszer évi budgetjük keretében, másrészt egy országos más gondjait közepette is fokozottabb figyelmükre kell érdemessé tenniök a magyar hajósokat.

Az utadó kivetése. Felmerült konkrét esetből kifolyólag elvi jelentőségű határozatban mondotta ki a közigazgatási bíróság, hogy tőkeamat és járadékadó után a törvényhatósági utadót ki kell vetni.

Ujadó. A pénzügyminiszteriumban dolgoznak egy új adótörvényjavaslaton, mely a magyar ásványvizet akarja literenként 2 fillérrel megterhelni.

Meghívó. A József királyi herceg Szanatórium-Egyesület a palánkai kaszinóban f. é. december hó 31-én, pénteken este 8 órakor a halhatatlan költő dicső emlékére Petőfi-estét rendez

Programm: 1. „Petőfi költészet. « Irta és felolvassa Büchler Hilda k. a. 2. Petőfi: »A szerelmes tenger.« Szavalja ifj. Lehaft Gyula ur. 3. „Petőfi népdalok“ énekei ifj. Bunda János úr. A felolvasás kezdete este pont 9 órakor. A program befejezte után tánc-vigalom. Éjfélkor az új év üdvözlése. Belépti díj személyenként 1 korona. A tisztajövedelem a helyi jótékony célokra, palánkai, ópalánkai és újpalánkai szegény betegek támogatására, gyógyítására és segélyezésére fog fordíthatni. Kiváló tisztelettel a József királyi herceg Szanatórium-Egyesület.

A Palánkához tartozó m. kir. áltami csikótelepi Ujmajorban sertés-orbáncz járványosan lépett fel, miért is a hatóság további rendelkezéséig a heti állatvásárok sertések felhajtása nélkül tartatnak meg.

Kölcsönös áthelyezés. A volt főispán Csarsch Gábor palánkai és Alaga János zombori szolgabírói székeltetése kölcsönösen áthelyezte. — Csarsch Gábor családjával e hó 4-én hagyta el Palánkát, helyettese azonban a mai napig nem foglalta el hivatalát.

Kétkoronások. Az ércpénzforgalom megkönnyítése céljából már régen szükség

re mutatkozott az ezüst forintosok bevonásának. Lassanként most már bevonják az ezüst forintosokat, mert megkezdték az új kétkoronások veretését. Magyarországon is Ausztriában is 50–50 millió kétkoronást vernek.

A rendőrség ruházásáról az egyes községek tartoznak gondoskodni, különösen azonban, hogy pl. Ópalánkán mai napig sem történt intézkedés, hogy a rendőrök téli ruhával ellátassanak.

A bajai kertész milliója. A bajai kereskedelmi és iparbanktól Eckert Antal bajai temetkezési vállalkozó és kertész egy jelzáloghitelbank konvertált sorsjegyet vásárolt részletfizetésre, a mely az 1906-iki huzás alkalmával megnyerte a milliós főnyereményt. A bank főnyeremény kifizetését megtagadta azzal az indoklással, hogy a főnyeremény nem az Eckert sorsjegyére esett, a melynek 221941 volt a száma, hanem a 221940 számú sorsjegyére, a mely a bank tulajdonát képezte. Eckert azt állította, hogy a sorsjegyét a bank tőle ravasz fondorlattal visszakérte és e közben kicserélte. Feljelentést tett tehát a bank ellen család és okirathamítás miatt, azzal vádolva a bankot, hogy kijavította a könyveit és ezzel őt megkárosította. Az eljárás meg is indult a bank igazgatója, Schön Antal, főkönyvelője Wagner Sándor és pénztárosa Prigly Károly ellen. Schön Antal a főárgyalás előtt elhunyt. A bűnper főtárgyalása a szabadkai királyi törvényszék előtt volt. A főtárgyalás alatt a bajai bank és temetkezési vállalkozó egyesületet kötöttek és az 1,100,000 koronás főnyereményen megosztottak. Az egyesülés nem érintette a bűnper folyamatát a melynek eredménye az lett, hogy a szabadkai törvényszék úgy a megvádolt könyvelőt, mint a pénztáros felmentette. Ügyészi felelősség folytán az ügy a szegedi tábla elé került, a mely Prigly Károly pénztáros felmentésére vonatkozó első bírósági ítéletet jóváhagyta, Wagner

Sándor könyvelőt azonban család és okirathamítás büntetésében bűnösnek mondtatta ki és ezért két és fél évi fegyházra, mint főbüntetésre és öt évi hivatalvesztésre és politikai jogainak ugyanilyen tartamu felfüggesztésre, mint mellékbüntetésre, ítélte a büntető törvénykönyv 388. §-a alapján. A tábla arra alapította ítéletét, hogy Wagner Eckert Antal nejét és hozzátartozóit ravasz fondorlattal tévedésbe ejtette és ezáltal Eckertnek 989.000 korona kárt okozott. A büntetésből a tábla 8 hónapi vizsgálati fogságot kitöltöttnek a per költségét pedig 11.253 koronában állapította meg. A védők semmisségi panasza következtében az ügy a kuria elé került, a mely ma Weisz Károly bíró előadása alapján tárgyalta az ügyet. Az egész délelőtt az ügy előadásával telt el.

Ítéletet pénteken hozott a kuria harmadik büntető tanácsa.

Adakozás. A helybeli iparos ifjuság a búcsú táncmulatságból befolyt összegből 20 koronát ajándékozott a szegénysorsu iskolás gyermekek felruházására alakult asztaltársaságnak, melyért ezuton lesz köszönet mondva.

Új egyesület. A helybeli iparos ifjuság, — mely eddig valami kath. legényegylet nevet viselő micsodának a tagja volt — elhatározta és becsületes szándékát keresztül is vitte, kilépett onnét és megalakította az „Általános munkásegyletet,“ ahol felvilágosodottságot fognak terjeszteni és felebarátiszeretetet. Ideje hogy a népszere térjen, és lássa be, hogy csak akkor fog boldogulni tudni, ha független, és önértet polgára lesz a társadalomnak. Előre iparos ifjak, lo-

Értekezés a becsületszékéről.

Tartotta az 1909. évi pécsi deák-kongresszuson Pető János a M. Kir. Bány. és Erd. Főiskola Ifjusági Körének elnöke.

Mélyen tisztelt Kongresszus! Főiskolákon a párbajok régebben napirenden voltak, s már-már veszélyeztetve volt a közmondásossá vált régi kolégialitás fennmaradása s már úgy látszott, hogy ifjuságunk tagjai, kik egymásban csak jóbarátot tiszteltek és egymást mint testvért szerették, rövid időn belül, mint ellenségek fognak egymás mellett köszönés nélkül elhaladni, vagy a legjobb esetben a körünkben nem ismert »jó napot« köszöntéssel, s per »collega ur« szólitani egymást, midőn főiskolának tanácsa mindnyájunk legnagyobb öröme megmentette a magyar bányászok és erdészek országos ismert kolégialitását. Ugyanis főiskolánk tanácsa a főiskoláról való elbocsátás terhe mellett elítélte ifjuságunknak a párbajozást, még segédekkel is hasonló szigorral büntetve, így vélvén az anynyira elharapódzott párbaj mániát korlátozni. Együttal kötelezte ifjuságunkat, hogy becsületbeli s más egymás közt felmerült ilyenemű ügyekben a főisko-

lai becsületi székhez forduljon elégtételt, illetőleg elintézésért. A becsületszék főiskolánk rendszabályainak 43. §-a alapján egy a főiskolai tanács részéről évről-évre kiküldött tanár elnökből s minden tanév elején a főiskolai hallgatók által választott 14 rendes és 7 póttagból áll. Választó minden főiskolai hallgató, aki ellen a választás alkalmával fegyelmi vizsgálat folyamatban nincsen s választható pedig minden főiskolai hallgató, ki vizsgálat alatt nem áll, s fegyelmileg büntetve nem volt. Ha ennek folytán a becsületszék valamelyik tagja a tanév folyamán fegyelmi uton megbüntettetik, megszűnik a becsületszék tagja lenni, s helyét egyik póttag foglalja el. A választás eredménye mindenkor a főiskolai tanácshoz lesz felterjesztve, mely vagy megerősíti azt, vagy egyeseket, kik ellen pl. fegyelmi van folyamatban, visszavet. Hogyha a tanács így végérvényesen jóváhagyja a becsületszék tagjainak névsorát, a becsületszék a legrövidebb időn belül megalakul, vagyis megválasztja saját köréből az elnököt és két jegyzőt. A megejtett tisztújításról felvett jegyzőkönyv azután szintén felterjesztendő a tanácshoz, a megvá-

lasztott tisztviselők megerősítése végett. A becsületszék előtti eljárás már most a következő. Ha valakinek panassza van, úgy azt irásbelileg az elnöknek, illetőleg alelnöknek bejelenteni tartozik, aki azután a becsületszéknek a lakóhelyén összehívni köteles, mely azonban csak azon esetben tarthat érdemleges ülést s határozhat érvényesen, ha legalább 10 tag van jelen. A becsületszék az a tárgyalás alá veszi az ügyet, kihallgatja a feleket és tanukat s ennek alapján mindennek előtt a fölött dönt és pedig névszerinti szavazással, vajjon a vádlot, »hibás-e« vagy »nem hibás.« Szavazott egyenlőség esetén a marasztaló ítélet emlékezik jogerőre. Ha a vádlott becsületszék által hibásnak találtatott, következik a büntetés megállapítása.

A büntetés becsületsértés esetében rendszerint hét részből áll és pedig először az elégtétel adisból áll, melyet mindennek előtt »sajnálkozás kifejezése« illetőleg »bocsánatkérés« képez, mi ellen fellebezésnek helye nincs. Az ítélet ezen részének magát alá nem vető főiskolai hallgató a főiskolai tanács elé vitetik, mely őt, mint a rendszabályoknak nem enge-

bogtassátok fennen, kibontott zászlótok, alá fog sorrakozni városunk minden öntudatos, független iparos ifja.

Temetés pap nélkül. E hó 13-án meghalt Ópalánkán Suhamely Károly 68 éves harisnyakötő segéd, aki vadházasságban élt. A helybeli parókia átíratban értesítette Ópalánka községét, hogy a végtisztességadást megtagadja s így a temetés szerdán délután megtörtént pap nélkül.

A Máv igazgatósága a karácsonyi előtti utazási és nagyobb áruforgalmi időszak beálltával ismételve felkéri az utazó és szállító közönséget, hogy úgy saját, valamint a vasuti szolgálat pontos és gyors lebonnyolítása érdekében a szállítási feladott podgyász darabokon a rendeltetési állomást, egyéb darabárukon pedig még a címzett nevét, polgári állását és lakását a maga részéről kitüntetni sziveskedjék. A

Üvegből táplált

gyermekek, rózsás és teli arczuakká, erősekké és életvidámakká válnak, ha

SCOTT-féle csukamájolaj EMULSIÓ-t adnak nekik.

A Scott-féle Emulsió-ban

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védi-gyét — a halászt — kérjünk figyelembe venni.

levő tiszta és könnyen emészthető táplálék, gyorsan jótéveszi a táplálkozásnak akármely fogyatkozását.

SCOTT-féle EMULSIÓ-t nagyon szeretik krémszerű ízért. Kítűnő bármilyen okból eredő erőlhanyatlás és gyengeség ellen.

A SCOTT-féle EMULSIÓ a legkiválóbb.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér. Kapható minden gyógyszertárban

delmeskedőt a főiskoláról kizárja. Az ítélet második részében, amely már a tulajdonképeni büntetés a sértésért, a becsületszék javaslatot tesz a tanácsnak az illetőnek figyelmi úton való megbüntetésé iránt. A fegyelmi büntetés állhat rendszabályaink 42.§-a szerint:

A) Megintés és figyelmeztetés a szakosztály főnöke részéről négy szemközt.

B) Megrovás a rektor részéről a főiskolai tanács színe előtt és pedig egyszerűen vagy súlyosítva:

a) az ösztöndíj ideiglenes,
b) az ösztöndíj végleges elvonásával,

c) azzal a kijelentéssel, hogy ismételt, habár kisebbserű kihágás esetén a főiskolából való kizárás fog bekövetkezni,

C) kizárás a főiskoláról 1—4 évre.

D) Kizárás a főiskoláról örökre.

E) Kizárás az összes hazai főiskolából.

cim legalkalmasabban magára a burkolatra, vagy az arra — egész terjedelmében — ragasztandó papírra s ha ez nem volna lehetséges, a darabhoz erősítendő fatáblácskára, bőrdarabra vagy erős lemezpapírra irandó. Az utazó, illetve szállító közönség figyelmé egyben felhívatik az üzletszabályzat 31. §-ára, mely szerint a podgyász darabokon korábbi vasuti, postai vagy másnemű szállítási jeleknek lenni nem szabad s első sorban a feladónak áll érdekében, hogy a podgyász darabokon levő régebbi ragaszbarácákat a pogyásznak újbóli feladása előtt eltávolítsa, mert ebből származó kárkért a vasut nem felel.

Törvényhatósági ülés. Bács-Bodrog-megye közötvényhatósága Vojnich István alispán elnökletével tartotta rendes évnegyedes közgyűlését. Az alispán jelentése után Evetovits esperes-plébános szóialt fel és kijelentette, hogy a törvényhatóság már két évvel ezelőt elhatározta, hogy Kossuth Lajos arczképét megfesteti és e kép még most is késik. Kérdést intéz az alispánhoz a késedelemért, mire az alispán kijelenti, hogy a Kossuth-arczképe már elkészült, a leleplezéssel azonban várni kell addig, míg a főispáni szék betöltetik, mert az arczkép ünnepies leleplezését meggyűlés keretében szeretné megtartani. Ezután Fernbach Károly volt főispán búcsúlevelét olvasták fel.

Ügynök kerestetik, Theil József szalámi gyáros Medgyes.

Mielőtt bármiféle nyomtatvány szükségletét beszerezné, forduljon lapunk kiadóhivatalához

Csernicsek Imre nyomdász

Palánka, fő-utca 281

ahol tisztességes és olcsó ki- szolgálásban részesül.

Öngyilkos honvéd. Durián Mihály közhonvéd, akit Kassáról a napokban Szabadkára rendelték a 6. honvéd gyalogezredhez, e hó 11-én a laktanya udvarán levő akácfára felakasztotta magát. Allítólag honvágy bántotta s ezért lett öngyilkos.

Vasuti baleset. Topolyán szerdán reggel tolatás közben a váltó elfordulása következtében a tolató tehervonat kocsijai egymásra szaladtak. Négy kocsi összetörtött és több megrongálódott. Laczkó Ferencz fékező súlyosan megsebesült.

Baleset vagy öngyilkosság. Örkész Dezső szabadkai fiatal állatorvos szublimátort fecskendezett a bőre alá és dacára a gyors orvosi segélynek vesebajt kapott és élet-halál közt lebeg. Tettének indoka ismeretlen.

Öngyilkosság. Szabados Száva 45 éves ópalánkai illetőségű, foglalkozás nélküli kereskedőségét hétfőn este 7 órakor az újvidéki kir. törvényszék fogháza melletti téren jobb mellébe lött és nyomba meghalt. Az öngyilkosság oka ismeretlen.

Fővárosi Orfeum. Csütörtöktől kezdve szenzációs számmal bővül az Orfeum amugyis nagyszabású műsora, melynek San-Francisco bünbarlangjai a címe. Ez a páratlanul érdekes látványosság különösen villámgyors változásaiával fogja bámulatba ejteni a nézőket.

Nyilt-tér.

E rovatban foglaltakért nem vállal felelősége a szerkesztőség.

Az élvezetet drágán kell megfizetni!!

Hiszen szép volt a bál és sokat táncoltam — Je azután az a meghülés haza felé! Már néhány napja fekszem és alig tudok lélegzeni! Most végre Fay valódi szódénijét hoztattam magamnak és bevettam az első pasztillát és jót tett nekem. Barátnóm azt mondja, hogy neki mindig használ, ha meghűtötte magát és ő mindig tart otthon Fay-féle valódi szódénit. Ő pedig már tudja, hogy mi jó. Fay valódi szódénit ásványpasztillája minden gyógyszerárban, drogériában és ásványvízkereskedésben skatulyánként 1 korona 25 fillért kapható.

Vezérfé pvisélet Magyarország-Ausztria részére: Guntzert W. Th. cs. és kir. udv. szállító. Wien IV., Grosse Neugasse 17.

TÖRLEY PEZSGÓ.

Ha
még nem járhatja okvet-
len fizesse elő janu-
ár hó elsejével az el-
ismert legjobb ma-
gyar napilapot,

„AZ UJSÁG”-ot

MEGREDELŐ CZIM :

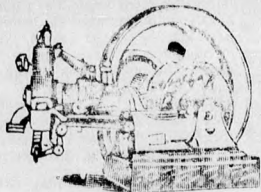
„AZ UJSÁG” BUDAPEST
Egyes példányok
minden ujságelárusí-
tónál kapható.

Gyümölcseladás

Szállítok finom faju almát 500 piros al-
mát 10 K 500 drb musansky 17 K 500
drb rózsza alma 16 K 500 drb gyöngyal-
ma 17 K 500 drb bőralma 19 K 500 drb
Kanet 20 K 500 drb Goldrunet 22 K
csomagolás ingyen utánvételt.

Friedmann Mihály, Győr.

A Drezdai Motorgyár Részvénytársaság
Németország legrégebb és legnagyobb
motorgyára

szállítja a szakkörökben elismert
**Benzin, nyersolaj, gáz, petroleum-
motorokat és lokomobilokat.**
valamint szivógázmotorokat.

Meglepő ujdonság!!
UNIVERSAL SZIVÓGÁZGENERATOR.
Üzemköltség óránként és létezőként csak 1 fill
Vezérképviselőt:

Gellért Ignác és Társa

Budapest, Teréz körút 41. Telefon 12—91.
Legmesszebb menő jótállás.
Előnyös fizetési feltételek.

ROPS

BIZTONSÁGI
GYORSFÖZŐ.
TÜZVESZÉLY
KIZÁRVA.

Ha felborul, elalszik.
Szesz ki nem folyhat.
Szeszfogyasztásban igen takarékos.
Kapható minden jobb vasárú és ház-
tartási cikkeket árusító üzletokban.
Ha valahol nem kapható, szíve ked-
jék hozzánk fordulni.
Képes prospectus ingyen és bérmenve.
ROPS Fémáru Reszv.-Társaság.
BUDAPEST, V., Külső-Váci út 74 58.
Helybeli árusítók: Marcikits Márkus,
Wetzelberg Mór, Hauswirt József.

Nyavalyatörés! Ki nyavalyatörés
állapotha szenved, kérjen iratot ingyen és bérmenve
kapható a szab. hatályú gyógyszer. Majna Frankfur

5500

közj. hit. bizonyítván orvosoktól és
magánosoktól igazolja, hogy

KAISER-féle
Mell-Karamellák

a három fenyővel

Köhögés

rekedség, nyálkásodás katarus
légső és torokkatarus ellen a
legjobb.

Csomagja 20 és 40 fill.

Doboz 60 fill. Kapható
Hondl Imre Mária gyógyszerzetében
Palánkán és Hainis Berta Szent Há-
romság gyógyszerzetében Ópalánkán

Dr. Wettenstein-Szanatórium
Részvény-Társaság

tüdőbeteg szanatóriumában

Margitligeti, (Pomáz mellett, Pest megye)
és tüdőbeteg rendelőintézetében, Buda-
pest, VI., Bolyovszky utca 5 szám
alatt a tüdőbetegeket és egyéb tuberkuloti-
kus bajban szenvedők a Wettenstein Józ-
sef dr. által fejtaltott gyógymóddal kezelik.
Wettenstein József dr. szere az egyedül
specifitum, amely a Koch féle bacillusokat
a beteg szervezetből tökéletesen kiirtja,
anélkül, hogy a szervezetre a legcsekélyebb
mertékben is káros volna.

Minden konyhának!
Dr. Oetker-féle
Sütőpor

az élesztővel szemben a következő elő-
nyökkel bír:

1. A sütemény és tészta sikertelensége
kizírva.
2. Dr. Oetker-féle sütőpor ra' táron lehet
tartani, anélkül, hogy elromlana.
3. A tésztát nem kell álva hagyni, azon-
nal lehet sütni.
4. Tojás takarítás.
5. Az étel olyan puha, hogy könnyen
emészthető és a leggyengébb gyomor
is elbírija.
6. Az eredeti receptek minden házi asz-
szynnak örömtől szereznek.
7. Az orvosok álta fényesen ajánlva.

Dr. Oetker-féle sütőpor ára csomagon-
kint 12 fillér, mindenhol milliószor re-
ceptek raktáron, jönnek talált.

Gyötrelmesebb, kínosabb fájdalom a fog-
fájásnál alig van; ezer meg ezer ember

szendet benne, pedig
nem kénytelen vele,
mert örökre megsza-
badul tőle az, aki
Sztraka Menthol fog-
szappanját használja.
Ára majolika szelen-
cében 1 kor. melyhez
a fogápolásról egy
tudományos szinvo-

nalon álló értekezés van mellékelve. Gyógy-
tárakban, drogériákban stb. kapható egy
koronáért. 3 drbt 3 korért bérmentve küld
Sztraka gyógyszerész Mohol. Kapható
Hondl Imre gyógyszerzetében Palánkán

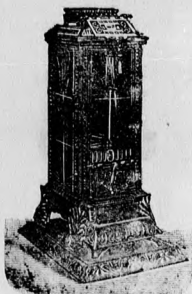
Eredeti ir

tartósan égő kályhák

Legnagyobb fűtőerővel
legcsekélyebb tüzelőanyag felhasználásával
Több helyiség egy kályhával fűthető

Altenstein és Brant mérnökök
gépgyára Budapest, Lehel-utca 10.

Süvegnyel: Gamma Budapest.

**Tüdőbetegségek, hurutok, számar-
köhögés, skrofulozis, influenza**
ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor
„Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, megszünteti a köhögést, vialadékok, éjjeli izzadást.

„Roche”

Kapható orvosi receptre a gyógyszerzetár-
ban. — Ára üvegenként 4.—korona.